

UZASADNIENIE

Ubóstwo nadal jest jedną z głównych barier, ograniczających szanse rozwoju edukacyjnego dzieci i młodzieży. Bariera finansowa wpływa negatywnie na proces edukacyjny, zaburza relacje dzieci z rówieśnikami, a tym samym spowalnia tempo uspołeczniania dziecka w środowisku.

Akceptacja środowiska szkolnego zależy od wielu czynników. Zagwarantowanie uczniowi łatwiejszego dostępu do nowych podręczników zapewnia mu poczucie przynależności do grupy oraz poczucie bezpieczeństwa. Zapewnienie podstawowych potrzeb pomaga motywować dziecko do aktywności poznawczej i społecznej oraz inspiruje do nauki.

Od wielu lat prowadzone są działania, których celem jest wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów, szczególnie pochodzących z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Kontynuacja realizowanego od wielu lat Rządowego programu pomocy uczniom – „Wyprawka szkolna” oraz wypłaty uczniom zasiłku powodziowego na cele edukacyjne w znacznym stopniu pomaga wyrównywać dysproporcje dotyczące dostępu uczniów do podręczników.

Podobnie jak w roku szkolnym 2009/2010 pomoc skierowana zostaje do dwóch grup wiekowych: najmłodszych uczestników edukacji szkolnej - uczniów z klas I-III szkoły podstawowej oraz uczniów, którzy w roku szkolnym 2010/2011 rozpoczną naukę według nowej podstawy programowej, tj. kształcenie ogólne na poziomie klasy II gimnazjum.

Wprowadzenie od roku szkolnego 2010/2011 do klasy II gimnazjum, klasy II ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy II ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych oraz klasy V ogólnokształcącej szkoły baletowej, nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17) powoduje konieczność dopuszczenia do użytku szkolnego nowych podręczników. W roku szkolnym 2009/2010 dofinansowanie zakupu podręczników zgodnych z nową podstawą programową kształcenia ogólnego otrzymali uczniowie klasy I gimnazjum. W roku szkolnym 2010/2011 uczniowie z klasy I gimnazjum mogą dokonać zakupu podręczników dostępnych na rynku wtórnym, od uczniów z rocznika wyższego. Natomiast dla uczniów z klasy

II gimnazjum będą to zupełnie nowe podręczniki. W związku z powyższym, w roku szkolnym 2010/2011 dofinansowanie otrzymają uczniowie z klasy II gimnazjum, gdyż dla wielu rodzin zakup podręczników dostosowanych do nowej podstawy programowej może wiązać się z kosztami przekraczającymi ich możliwości finansowe.

Szkoły artystyczne objęte są systemem oświaty, zgodnie z art. 2 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). W ogólnokształcącej szkole muzycznej I stopnia, ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkole sztuk pięknych i ogólnokształcącej szkole baletowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 29 grudnia 2004 r. w sprawie typów szkół artystycznych publicznych i niepublicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 42), realizuje się zarówno kształcenie ogólne odpowiednio w zakresie szkoły podstawowej i gimnazjum, jak i kształcenie artystyczne. Ogólnokształcąca szkoła baletowa rozpoczyna kształcenie od II etapu edukacyjnego trwającego 3 lata. Od klasy IV szkoły baletowej uczniowie rozpoczynają realizację III etapu edukacyjnego. Zatem klasa II gimnazjum to programowo klasa V ogólnokształcącej szkoły baletowej. Dofinansowanie zakupu podręczników w wymienionych w programie szkołach artystycznych obejmuje podręczniki do kształcenia ogólnego.

W roku szkolnym 2010/2011 po raz pierwszy, w porównaniu z rozwiązaniami przyjętymi w programie w latach ubiegłych, uwzględniono objęcie pomocą w formie dofinansowania zakupu podręczników uczniów niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, u których niepełnosprawność wynika z wady wzroku, wady słuchu lub z upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim oraz w przypadku, gdy wchodzi one w skład niepełnosprawności sprzężonych.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. Nr 173, poz. 1072) w wydawanym orzeczeniu wskazywana jest niepełnosprawność lub niepełnosprawności składające się na niepełnosprawność sprzężoną, z uwagi na którą uczeń wymaga kształcenia specjalnego. W przypadku orzeczeń wydanych na podstawie ww. rozporządzenia organ prowadzący szkołę może w sposób

jednoznaczny wskazać w przypadku niepełnosprawności sprzężonych grupy dzieci z wadą wzroku, z wadą słuchu lub z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim.

W przypadku grupy uczniów, którzy otrzymali orzeczenie przed 15 października 2008 r. (na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2001 r. w sprawie orzekania o potrzebie kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży oraz wydawania opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, a także szczegółowych zasad kierowania do kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania – Dz. U. Nr 13, poz. 114, z późn. zm.) w orzeczeniach wydawanych przez poradnię brak było wskazania na rodzaj niepełnosprawności stanowiących niepełnosprawność sprzężoną. Dlatego dla zachowania pełnej czytelności grupy odbiorców wśród uczniów niepełnosprawnych w programie w sposób jednoznaczny wskazano, które grupy uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną są uprawnione do otrzymania pomocy. W takich przypadkach dyrektor szkoły posiadający informację o potrzebie kształcenia specjalnego z powodu niepełnosprawności sprzężonej wskaże, że uczeń jest uprawniony do korzystania z programu ze względu na rodzaj niepełnosprawności składających się na sprzężenie.

Obowiązek dofinansowania podręczników do kształcenia specjalnego przeznaczonych dla uczniów z upośledzeniem umysłowym, niewidomych, słabo widzących i niesłyszących nałożony na Ministra Edukacji Narodowej w art. 71d ustawy z dnia 7 września 1991 r., o systemie oświaty realizowany będzie w formie przewidzianej przez Rządowy program pomocy uczniom w 2010 r. – „Wyprawka szkolna” oraz wypłaty uczniom zasiłku powodziowego na cele edukacyjne.

Program nie obejmuje następujących uczniów wymienionych w art. 71d ustawy:

1. *Uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym.*

Edukacja uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi opiera się na indywidualnych programach edukacyjnych, opracowanych przez nauczycieli i specjalistów pracujących z tymi uczniami. Nauczyciele prowadzą zajęcia edukacyjne zgodnie z indywidualnym programem edukacyjnym, zachowując korelację treści nauczania i wychowania.

2. Uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim.

Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu głębokim realizują obowiązek szkolny i obowiązek nauki poprzez udział w zajęciach rewalidacyjno – wychowawczych (indywidualnych lub zespołowych), których celem jest wspomaganie rozwoju tej grupy dzieci i młodzieży, rozwijanie zainteresowania otoczeniem oraz uzyskiwanie niezależności od innych osób w funkcjonowaniu w codziennym życiu.

Mając na uwadze powyższe, nie opracowuje się dla wyżej wymienionych uczniów podręczników szkolnych i książek pomocniczych. Ze względu na indywidualne potrzeby edukacyjne uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim, nie jest możliwe przygotowanie jednego uniwersalnego podręcznika. W związku z tym w wykazie podręczników szkolnych i książek pomocniczych dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania nie ma podręczników przeznaczonych do kształcenia uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim.

3. Uczniów niewidomych.

Dla uczniów niewidomych Ministerstwo Edukacji Narodowej angażuje odrębne środki, uwzględnione w Budżecie zadaniowym MEN finansowanym z cz. 30 – Oświata i wychowanie. W ramach tych środków wykonywane są adaptacje podręczników szkolnych i książek pomocniczych odpowiednio do potrzeb tych uczniów, tj. w systemie Braille'a. Wersje elektroniczne tych adaptacji są udostępniane szkołom i placówkom na stronie internetowej MEN w specjalnie opracowanym w tym celu systemie informatycznym, umożliwiającym dyrektorom szkół i placówek bieżące ich pobieranie i wydrukowanie w całości lub części, zgodnie z indywidualnymi potrzebami edukacyjnymi uczniów.

Natomiast dofinansowanie zakupu podręczników otrzymają uczniowie słabo widzący, niesłyszący, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi w przypadku, gdy jedną z nich jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, realizujący obowiązek szkolny lub obowiązek nauki w szkołach dla dzieci i młodzieży, a także w ogólnokształcących szkołach

muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkołach muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkołach sztuk pięknych, ogólnokształcących szkołach baletowych lub liceach plastycznych.

Obecnie Ministerstwo Edukacji Narodowej nie przekazuje środków na dofinansowanie podręczników bezpośrednio wymienionym wyżej uczniom niepełnosprawnym lub ich rodzicom, lecz dofinansowuje podręczniki, które są następnie przekazywane do szkół i wypożyczane uczniom na dany rok szkolny. Są to podręczniki opracowane dla uczniów z konkretnymi niepełnosprawnościami, tj. dla niesłyszących

i z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim.

Ponieważ uczniowie z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, niesłyszący, słabo widzący realizują podstawę programową kształcenia ogólnego tę samą, co ich pełnosprawni rówieśnicy, podręczniki dostępne na rynku mogą być stosowane również w procesie kształcenia tych uczniów. Decyzję w tej sprawie podejmuje nauczyciel przedmiotu, zgodnie z art. 22a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Umożliwienie otrzymania dofinansowania zakupu podręczników uczniom niepełnosprawnym tworzy równe szanse edukacyjne oraz znacząco wpływa na eliminowanie barier o charakterze środowiskowym w dostępie do usług edukacyjnych, nie ograniczając prawa wyboru jedynie do tego podręcznika, który został opracowany z przeznaczeniem dla ucznia niepełnosprawnego.

Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników uczeń może otrzymać tylko ze względu na jedno z trzech wymienionych kryteriów, tj. ze względu na:

- 1) kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.);
- 2) przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, poza kryterium dochodowym, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, na podstawie decyzji dyrektora szkoły, do której uczęszcza uczeń;
- 3) orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, dla uczniów słabo

widzących, niesłyszących, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi w przypadku, gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, realizujących w roku szkolnym 2010/2011 obowiązek szkolny lub obowiązek nauki w szkołach dla dzieci i młodzieży lub w ogólnokształcących szkołach muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkołach muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkołach sztuk pięknych, ogólnokształcących szkołach baletowych lub liceach plastycznych.

W przypadku, kiedy uczeń spełnia więcej niż jedno kryterium do objęcia pomocą decyzję w sprawie jego wyboru pozostawia się rodzicowi (prawnemu opiekunowi, rodzicowi zastępczemu) ucznia. Kwoty dofinansowania zostały ustalone na tym samym poziomie bez względu na rodzaj kryterium.

Przewiduje się, że przyjęcie uchwały Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2010 r. – „Wyprawka szkolna” oraz wypłaty uczniom zasiłku powodziowego na cele edukacyjne pozwoli na zaspokojenie potrzeb w zakresie dofinansowania zakupu podręczników dla 475 557 uczniów klas wymienionych w programie.

Szacowanie kosztów związanych z realizacją programu w 2010 r. przedstawia poniższa tabela:

Wymienione w programie grupy uczniów	Liczba uczniów	Koszt dofinansowania do podręczników
16% uczniów z klas I-III szkoły podstawowej, z klas I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, z klasy II gimnazjum, z klasy II ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, z klasy II ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych oraz z klasy V ogólnokształcącej szkoły baletowej, którzy otrzymają pomoc zgodnie z kryterium dochodowym, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	242 325	50 513 230,00 zł
10% uczniów z klas I-III szkoły podstawowej oraz z klas I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, z klasy II gimnazjum, z	151 453	31 570 730,00 zł

klasy II ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, z klasy II ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych oraz z klasy V ogólnokształcącej szkoły baletowej, którzy otrzymają pomoc poza kryterium dochodowym, ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej		
uczniowie niepełnosprawni wyszczególnieni w programie	81 779	21 263 220,00 zł
razem:	475 557	103 347 180,00 zł

Założenia liczbowe dotyczące programu:

1. Liczba urodzonych w danym roczniku

6-latki	7-latki	8-latki	9-latki	14-latki
353 607	348 311	351 653	361 611	426 003

Dane Głównego Urzędu Statystycznego z grudnia 2008 r.

2. Liczba uczniów rozpoczynających naukę w roku szkolnym 2010/2011

klasa I szkoły podstawowej	klasa II szkoły podstawowej	klasa III szkoły podstawowej	klasa II gimnazjum
381 442	361 001	356 106	415 980
na wynik składa się: 348 311 siedmiolatków + 53 489 sześciolatków ¹ - 14 853 siedmiolatków, którzy są już w klasie drugiej ² - 5 505 uczniów słabo widzących, niesłyszących, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,	na wynik składa się: 351 653 ośmiolatków + 14 853 siedmiolatków - 5 505 uczniów słabo widzących, niesłyszących, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, z niepełnosprawnościami	na wynik składa się: 361 611 dziewięciolatków - 5 505 uczniów słabo widzących, niesłyszących, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, z niepełnosprawnościami sprzężonymi	na wynik składa się: 426 003 czternastolatków - 10 023 uczniów słabo widzących, niesłyszących, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, z niepełnosprawnościami sprzężonymi

¹ W roku szkolnym 2009/2010 liczba pięciolatków objętych wychowaniem przedszkolnym wynosiła 267 443. Szacuje się, że z tej grupy w roku szkolnym 2010/2011 20% sześciolatków rozpocznie naukę w klasie I szkoły podstawowej, tj. 53 489.

² Dokonując obliczeń uwzględniono liczbę sześciolatków, które w roku szkolnym 2009/2010 rozpoczęły naukę w klasie I szkoły podstawowej, tj. **14 853** – zatem w roku szkolnym 2010/2011 wskazaną liczbę odjęto od grupy 7-latków oraz dodano do grupy ośmiolatków.

z niepełnosprawnościami sprzężonymi ³	sprzężonymi		
--	-------------	--	--

3. Liczbę uczniów, którzy otrzymają pomoc wg kryterium dochodowego ustalono na poziomie 16% wszystkich uczniów rozpoczynających kształcenie w klasach I-III szkoły podstawowej, klasach I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klasie II gimnazjum, klasie II ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasie II ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych i klasie V ogólnokształcącej szkoły baletowej.

W roku szkolnym 2009/2010 średnie wykorzystanie pomocy dla grupy uczniów spełniających kryterium dochodowe wyniosło 15,85%.

4. Liczbę uczniów, którzy otrzymają pomoc poza kryterium dochodowym ustalono na poziomie 10% wszystkich uczniów rozpoczynających kształcenie w klasach I-III szkoły podstawowej, klasach I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klasie II gimnazjum, klasie II ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasie II ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych i klasie V ogólnokształcącej szkoły baletowej.

W roku szkolnym 2009/2010 średnie wykorzystanie pomocy dla tej grupy uczniów wyniosło 2,27%.

Pomimo niepełnego wykorzystania tego kryterium przez gminy i dyrektorów szkół w roku szkolnym 2009/2010 nie obniża się liczebności grupy. Przy obowiązującej kwocie kryterium dochodowego - 351 zł na osobę w rodzinie – pozostawia się możliwość udzielenia pomocy uczniom znajdującym się nadal w trudnej sytuacji materialnej pomimo przekroczenia kwoty kryterium dochodowego.

5. Różnicuje się kwotę dofinansowania do podręczników dla uczniów słabo widzących, niesłyszących, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi w przypadku, gdy jedną

³ Liczbę uczniów słabo widzących, niesłyszących, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi w przypadku, gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustalono na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej z dnia 30 września 2009 r.

z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, uczęszczających do zasadniczej szkoły zawodowej. Zakres kształcenia ogólnego w zasadniczej szkole zawodowej jest znacznie węższy niż w pozostałych typach szkół ponadgimnazjalnych. Ponadto nie dofinansowuje się podręczników dla uczniów szkół policealnych. Szkoły te realizują przede wszystkim naukę w zawodzie. Jednocześnie do podręczników szkolnych przeznaczonych do kształcenia zawodowego i ogólnozawodowego udzielana jest dotacja przedmiotowa. Dotacje te mają charakter pomocy *de minimis* i są udzielane zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L379 z 28.12.2006, str. 5).

Ustalony w programie sposób realizacji i finansowania programu gwarantuje właściwe przekazywanie informacji o liczbie uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy oraz związane z nim planowe uruchamianie środków finansowych.

W roku szkolnym 2010/2011 nowi beneficjenci uwzględnieni w programie, tj. uczniowie słabo widzący, niesłyszący, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi w przypadku, gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty uczęszczają m. in. do szkół podstawowych specjalnych, gimnazjów specjalnych oraz szkół ponadgimnazjalnych, w tym specjalnych. Szkoły te są prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego inne niż gmina. Gmina, na terenie której znajdują się ww. szkoły, zwraca się do organów prowadzących te szkoły o udzielenie informacji o szacunkowej liczbie uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy z programu, uczęszczających do tych szkół.

Liczba wszystkich uczniów uprawnionych do objęcia programem, w tym uczniów niepełnosprawnych, zostanie wskazana przez wojewodów na podstawie informacji zebranej z poszczególnych gmin.

Wnioski składa się do dyrektora szkoły, który przekazuje informację o liczbie uczniów uprawnionych do objęcia programem do organu prowadzącego szkołę. Dotację na dofinansowanie otrzymuje gmina, która przekazuje środki na konto bankowe szkoły. Zwrotu kosztów zakupu podręczników rodzicom (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym) dokonuje dyrektor szkoły.

W przypadku szkół podstawowych specjalnych, gimnazjów specjalnych oraz szkół ponadgimnazjalnych, których organem prowadzącym jest jednostka samorządu terytorialnego inna niż gmina, proponuje się, aby dyrektor szkoły, prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego inną niż gmina, przekazywał listę uczniów uprawnionych do pomocy wójtowi, burmistrzowi, prezydentowi miasta, właściwemu ze względu na siedzibę szkoły. Zwrotu kosztów zakupu podręczników rodzicom (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym) dokonuje wójt, burmistrz, prezydent miasta, właściwego ze względu na siedzibę szkoły. Działanie to ułatwia realizację programu zarówno przez dyrektorów szkół oraz w sposób jednoznaczny określa dla której gminy naliczone zostaną środki na wypłatę pomocy dla uczniów szkół nie prowadzonych przez daną gminę.

We wszystkich szkołach prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, tj. w ogólnokształcącej szkole muzycznej I stopnia, ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkole sztuk pięknych, ogólnokształcącej szkole baletowej oraz liceum plastycznym, wnioski składa się do dyrektora szkoły. Listę uczniów uprawnionych do objęcia programem dyrektorzy przekazują do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który przekazuje środki na rachunek bankowy szkoły. Zwrotu kosztów zakupu podręczników rodzicom (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym) dokonuje dyrektor szkoły.

Nowym rozwiązaniem proponowanym w programie jest dopuszczenie zwrotu kosztów zakupu podręczników na podstawie dowodu zakupu, którym jest oświadczenie o zakupie podręczników. Możliwość przedłożenia także oświadczenia jako dowodu zakupu została podyktowana weryfikacją programu w 2009 r. Nie wszyscy rodzice pamiętali o konieczności zgłoszenia wystawienia faktury podczas zakupu podręczników. Często także dokonywali zakupu podręczników z rynku wtórnego. W przypadku przedłożenia takiego oświadczenia wprowadza się

konieczność zawarcia w nim informacji o rozliczeniu wydatków tylko z jednego źródła. Wyklucza się w ten sposób możliwość przedstawienia potwierdzenia wydatków w formie faktury na zakup podręczników finansowanych np. w ramach wydatków ze stypendium szkolnego i jednocześnie oświadczenia o zakupie tych samych podręczników z programu „Wyprawka szkolna” oraz wypłaty uczniom zasiłku powodziowego na cele edukacyjne.

Uruchomienie środków w dwóch transzach pozwoli na najbardziej racjonalne ich wydatkowanie. Pierwsza transza środków – uruchamiana do dnia 9 czerwca br. - stanowić będzie odzwierciedlenie potrzeb poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wg stanu na dzień 2 czerwca br. Druga transza środków uruchomiona zostanie tylko do wysokości ewentualnych potrzeb zgłoszonych w szkołach po zweryfikowaniu - do dnia 15 września 2010 r., zapotrzebowania na pomoc w postaci dofinansowania do podręczników. Środki przekazywane do wojewodów stanowić będą odzwierciedlenie realnych potrzeb. Środki, które zostały zaplanowane na realizację programu, a nie zostały rozdysponowane przez wojewodów w drugiej transzy, pozostają w dyspozycji Ministra Edukacji Narodowej i zostaną przeznaczone na wypłatę zasiłków i stypendiów szkolnych w ramach Narodowego Programu Stypendialnego.

Na realizację programu zaplanowano w ustawie budżetowej na 2010 r. 103 350 tys. zł, ze środków zaplanowanych w rezerwie celowej Nr 26 budżetu państwa „Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego, w tym wyprawka szkolna”.

Ponadto, ze względu na występującą w maju 2010 r. powódź na terenie kraju w ramach programu wypłacane będą zasiłki powodziowe na cele edukacyjne.

Zasiłek powodziowy wypłacany będzie ze środków rezerwy celowej Nr 26 budżetu państwa „Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego, w tym wyprawka szkolna”. dzieciom realizującym w roku szkolnym 2009/2010 obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne oraz uczniom uczęszczającym w roku szkolnym 2009/2010 do szkół wszystkich typów, z wyłączeniem szkół dla dorosłych, których rodziny dotknięte zostały skutkami powodzi, o ile wywiad środowiskowy realizowany przez ośrodki pomocy społecznej wskazał na konieczność udzielenia rodzinie

dziecka lub ucznia wypłaty jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości do 6 000 zł.

Wysokość zasiłku powodziowego wynosi 1000 zł dla dziecka lub ucznia.

Świadczenie pieniężne może zostać przeznaczone na zakup podręczników, pomocy dydaktycznych lub na pokrycie innych wydatków związanych z procesem edukacyjnym.

Zasiłek powodziowy będzie wypłacany przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

Szacuje się, że pomoc zostanie udzielona około 16 tys. dzieci i uczniów.

Dane o liczbie uprawnionych dzieci i uczniów zostaną zweryfikowane w trakcie realizacji wypłat przez gminy.

Na realizację zadania przeznaczają się środki w wysokości do 16 000 tys. zł.

Środki te zostaną przekazane do budżetów wojewodów proporcjonalnie do liczby dzieci i uczniów, których rodziny dotknięte zostały powodzią.

Wojewodowie zwiększą odpowiednio budżety gmin na terenie, których mieszkają rodziny dzieci i uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy.

Minister Edukacji Narodowej przedstawi propozycję podziału środków dla poszczególnych województw i będzie je przekazywał Ministrowi Finansów niezwłocznie po otrzymaniu zapotrzebowania na środki od poszczególnych wojewodów. W przypadku wystąpienia dodatkowych potrzeb finansowych związanych ze zwiększeniem liczby dzieci i uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy Minister Edukacji Narodowej na wniosek wojewody będzie wnioskował do Ministra Finansów o uruchomienie dodatkowej transzy środków.

Procedura ubiegania się o dodatkowe środki będzie możliwa do dnia 3 września 2010 r.

Po otrzymaniu dotacji z budżetu państwa wójt, burmistrz, prezydent miasta wypłaca niezwłocznie należne świadczenie rodzicom ucznia (rodzicom zastępczym, prawnym opiekunom) lub pełnoletniemu uczniowi.

Otrzymanie zasiłku powodziowego nie eliminuje możliwości ubiegania się o pomoc w formie dofinansowania do zakupu podręczników.